

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ  
ІНСТИТУТ БІОЛОГІЇ ТВАРИН**



**ЗАТВЕРДЖУЮ**  
Директор Інституту  
біології тварин НААН

Салига Ю. Т.  
2021 року

*«14» вересня*

**Силабус навчальної дисципліни**

**ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА**

**з підготовки доктора філософії  
за спеціальністю 091 Біологія  
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для здобувачів**

Схвалено рішенням вченої ради  
Інституту біології тварин НААН  
від « *14* » *вересня* 2021 р.  
(Протокол № )

**Львів 2021 р.**

## Профіль дисципліни

Назва навчальної дисципліни	ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА
Освітня програма	Біологія
Галузь знань, ширф та назва спеціальності	09 Біологія, 091 Біологія
Обсяг дисципліни	2 кредити за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS.
Семестровий контроль	Залік
Час і місце проведення навчальної дисципліни	2-й рік навчання, 3-й семестр
Адреса викладання курсу	мала актовка зала ІБТ НААН, вул. В. Стуса, 38 м. Львів
Мова викладання	українська
Консультації з навчальної дисципліни	Консультації в межах передбачених робочою програмою курсу Онлайн консультація через Zoom, Viber за попередньою домовленістю
Загальна інформація про керівника курсу /викладачів	<b>Смолінська О. Є.</b> професор, д. пед. наук, професор кафедри філософії та педагогіки email: <a href="mailto:smolinskao@gmail.com">smolinskao@gmail.com</a>
Відповідальний науковий підрозділ	Кафедра філософії та педагогіки Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнології імені С. З. Гжицького

## Програма навчальної дисципліни

### 1. Опис навчальної дисципліни, її мета, завдання та результати навчання

**Коротка анотація до дисципліни.** Перехід педагогічної школи до ступеневої системи освіти передбачає оновлення змісту педагогічної освіти аспірантів, а також розробки змісту, форм і методів педагогічної підготовки аспірантів як фахівців найвищого кваліфікаційного рівня, котрі в майбутньому поновлять склад науковців з різних галузей науки та викладацький корпус вищих навчальних закладів, спеціалізованих середніх навчальних закладів із поглибленим вивченням окремих предметів, гімназій, ліцеїв, коледжів. Педагогічна практика здійснюється у другому семестрі першого курсу навчання здобувачів ступеня доктора філософії. Її освоєння забезпечить отримання аспіратом компетентностей і компетенцій для професійної діяльності викладача ЗВО і професійної школи.

**Метою** педагогічної практики є підготовка аспірантів до: виконання обов'язків викладача вищого навчального закладу; організації навчально-виховного процесу у ЗВО та професійної освіти. Педагогічна практика займає важливе місце в системі професійної підготовки як органічна частина навчального процесу. Під час практики аспіранти вчаться самостійно й творчо застосовувати теоретичні знання, через особистий досвід оволодівають уміннями й формують навички педагогічно – виховної роботи. У ході практики створюються умови для синтезування набутих знань. Поряд із застосуванням

теоретичних знань під час педагогічної практики аспіранти набувають також вміння, джерелом яких є їх власна діяльність.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є – навчання організації навчально-виховного процесу у вищій школі, налагоджування взаємодії на засадах суб'єкт-суб'єктного відношення до студентів, застосування сучасних технологій, методів, форм, засобів навчання і виховання; ознайомлення зі змістом та функціями професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи, сутнісними характеристиками його професіограми; підготовка до виконання функцій викладача вищої школи під час проходження асистентської практики у ЗВО.

У результаті навчання здобувач ступеня доктора філософії набуде компетентностей:

– **інтегральна компетентність** – здатність розв'язувати комплексні проблеми і задачі в галузі біології у процесі проведення дослідницько-інноваційної та професійної діяльності, що передбачає переосмислення наявних знань, створенні нових ідей, застосуванні сучасних наукових методологій, проведення незалежного оригінального наукового дослідження, результати якого матимуть новизну, практичну й теоретичну цінність.

– **загальні компетентності:**

ЗК 1. Знання і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК 3. Вміння працювати автономно.

ЗК 5. Здатність до пошуку, синтезу та критичного аналізу інформації з різних джерел, у т.ч. результатів власних досліджень.

ЗК 7. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 8. Здатність мотивувати людей, працювати у команді, брати на себе відповідальність.

– **спеціальні (фахові) компетентності:**

СК 7. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми дослідницького характеру в галузі біології, оцінювати та забезпечувати якість досліджень..

СК 8. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

### **Програмні результати навчання (Р)**

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

ПРН 1. Знання філософських концепцій наукового світогляду, розуміння світоглядних та етичних засад науково-дослідницької та освітньо-викладацької діяльності.

ПРН 5. Вміння вільно застосовувати державну та іноземну мову у науково-педагогічній роботі, інноваційній діяльності, в практиці спілкування в іншомовному науковому і професійному середовищах.

ПРН 7. Вміння презентувати та обговорювати результати досліджень, брати участь у наукових дискусіях з науково-професійною спільнотою, колегами, вміти донести та відстояти свою власну позицію на конференціях, семінарах та форумах державною та іноземною мовами.

ПРН 9. Вміння використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, застосовувати інформаційні технології для обробки та аналізу результатів експериментальних досліджень та їх представлення.

ПРН 14. Вміння впроваджувати у виробництво та навчальний процес сучасні фундаментальні знання та передові технології біології та суміжних галузей.

ПРН 16. Вміння організовувати освітній процес, підвищити ефективність навчального процесу, проводити науково-педагогічну діяльність.

## **2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)**

«Теорія та практика викладання» є дисципліною пререквізитом «Педагогічної (асистентська) практики». «Педагогічна практика» дозволить здобувачам вищої освіти набути навиків науково-педагогічної діяльності у вищій школі.

## **Організація навчання**

### **Формат курсу**

Самостійна робота передбачає виконання завдань практичного характеру, передбачених програмою курсу.

Організація навчального процесу передбачає дотримання вимог академічної доброчесності. Письмові роботи аспірантів повинні відображати їх власні міркування, результати здійснених ними досліджень. Порушеннями академічної доброчесності під час вивчення дисципліни вважаються: академічний плагіат, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі аспіранта є підставою для її незарахування викладачем.

### **Розділ 1. Навчальна діяльність аспіранта-практиканта**

- планування власної викладацької діяльності, підготовка до занять;
- проведення різних видів навчальних занять (дистанційна форма, проведення лекцій, семінарських, практичних занять, воркшопів, майстер-класів) за розкладом у закріпленій академічній групі;
- проведення психолого-педагогічного аналізу відвіданих занять;
- виготовлення роздавального дидактичного матеріалу;
- перевірка письмових робіт студентів;
- проведення консультацій для студентів.

### **Розділ 2. Методична діяльність аспіранта-практиканта**

- ознайомлення аспірантів з особливостями організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі (ознайомлення з освітньо-кваліфікаційною характеристикою фахівця, навчальним планом, розкладом занять, можливістю проведення занять дистанційно тощо);

- ознайомлення зі змістом освіти з обраного фаху (навчальні програми з дисциплін та робочі програми з навчальних дисциплін, підручники, посібники, методичні рекомендації, презентації, дистанційне навчання);
- участь аспірантів у засіданнях кафедр, в роботі семінарів викладачів тощо;
- відвідування та аналіз занять викладачів кафедри та аспірантів-практикантів.

### **Розділ 3. Виховна діяльність аспіранта-практиканта**

- ознайомлення з організацією виховної роботи в університеті;
- ознайомлення з комплексним планом організаційно-виховної роботи в університеті, планом виховної роботи на факультеті, в академічній групі;
- ознайомлення з особливостями виконання обов'язків куратора академічної групи;
- відвідання та аналіз виховних заходів, що проводять інші аспіранти-практиканти.

### **Завдання для самостійної роботи здобувачів**

1. Підготовка доповіді на тему: «Теоретичні та методичні засади педагогічної інноватики».
2. Підготовка плану-конспекту лекції або семінарського чи лабораторного заняття з обраної теми.
3. Розробка мультимедійної презентації з обраної теми.

### **Звіт**

У кінці практики аспіранти подають такі звітні документи:

1. Письмовий звіт (у довільній формі), де розкривається зміст виконаної роботи, висловлюються побажання, пропозиції щодо покращення умов, змісту та ін. проходження практики.
2. Характеристика з місця практики, завірена підписом керівника практики від бази практики та печаткою вищого навчального закладу.
3. Усі виконані завдання самостійної роботи.

### **Критерії та порядок оцінювання результатів навчання**

Поточний контроль з проходження педагогічної практики (самостійної роботи) сумарно складає 60 балів (ПК). Шкала оцінювання для самостійної роботи здобувачів наступна:

1. Підготовка доповіді на тему «Теоретичні та методичні засади педагогічної інноватики» – (максимальна кількість – 20 балів).
2. Підготовка плану-конспекту або лекції, чи практичного, семінарського, лабораторного заняття з обраної теми – (максимальна кількість – 30 балів).
3. Розробка мультимедійної презентації як додаток до плану-конспекту – (максимальна кількість – 10 балів).

Евристична підсумкова бесіда щодо володіння сумою практичних знань, умінь та навичок і набутих компетентностей проходить у формі невимушеної, дружньої розмови паралельно з задачею звітних документів (щоденник практики і письмовий звіт здобувача) і сумарно оцінюється до 40 балів.

До евристичної підсумкової бесіди допускаються здобувачі освіти, які виконали всі види самостійної роботи, які перераховані вище, що передбачені, та при завершенні педагогічної практики набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Мінімальна кількість балів – 50 балів.

Отже, максимальна кількість балів за підсумкову евристичну бесіду і оформлення щоденника практики і письмового звіту становить 40 балів. Сумарно загальний максимальний рейтинг оцінювання здобувача не перевищує 100 балів за педагогічну практику.

Заохочувальні (додаткові) бали: виконання індивідуального наукового завдання, участь в конкурсах, студентських наукових конференціях – до 10 балів.

### Рекомендована література

Основна:

1. Класифікатор професій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buhgalter911.com/res/spravochniki/klassifikprofessiy.aspx>.

2. Кодекс законів про працю України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

3. Про вищу освіту Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

4. Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України Наказ Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93 (зі змінами): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93>.

5. Про Методичні рекомендації щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах. Лист Міністерства освіти і науки України від 26.02.2010 № 1/9-119: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://ru.osvita.ua/legislation/Vishya\\_osvita/6810/](http://ru.osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/6810/).

6. Caena F. Literature review Teachers' core competences: requirements and development // F. Caena [Electronic resource]. – Access mode: [https://ec.europa.eu/assets/eac/education/experts-groups/2011-2013/teacher/teacher-competences\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/assets/eac/education/experts-groups/2011-2013/teacher/teacher-competences_en.pdf).

7. ESG [Electronic resource]. – Access mode: [http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines\\_for\\_qa\\_in\\_the\\_ehea\\_2015.pdf](http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf).

8. Identifying Transferable Skills and Competences to Enhance Early Career Re-searchers Employability and Competitiveness [Electronic resource]. – Access mode: <http://eurodoc.net/skills-report-2018.pdf>.

Додаткова:

9. Національний глосарій 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy\\_Visha\\_osvita\\_2014\\_tempus-office.pdf](http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf). 16.

10. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok\\_sisitemi\\_zabesp\\_yakosti\\_VO\\_UA\\_2015.pdf](http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf).

11. Tuning Educational Structures in Europe [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.